



Província de BOLZANO

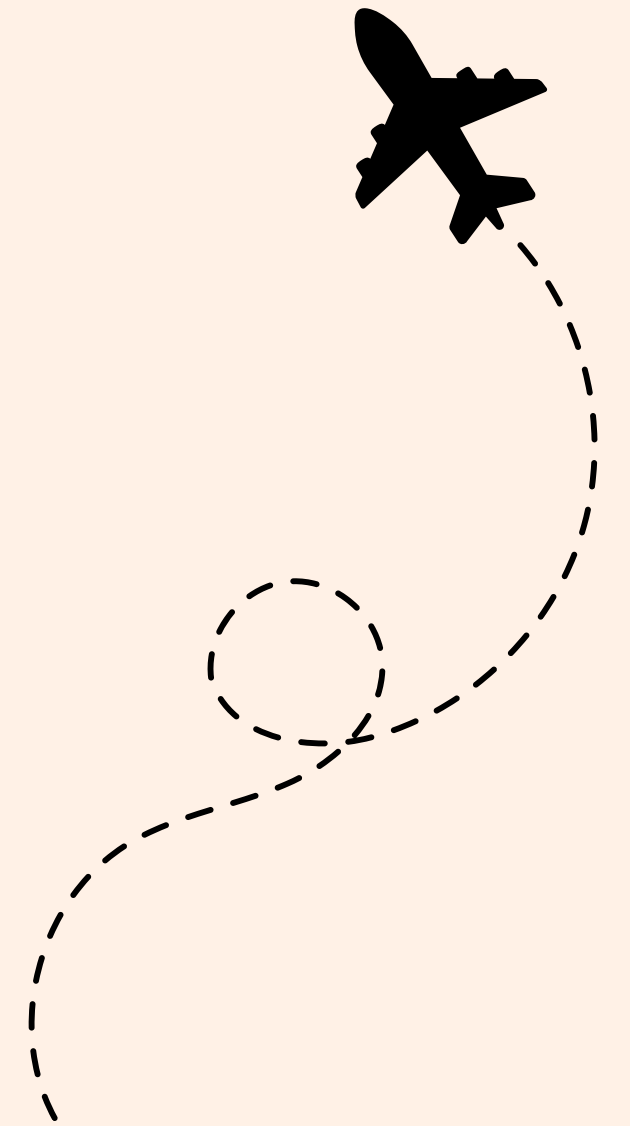
**Job shadowing:
18th - 23rd February 2024**



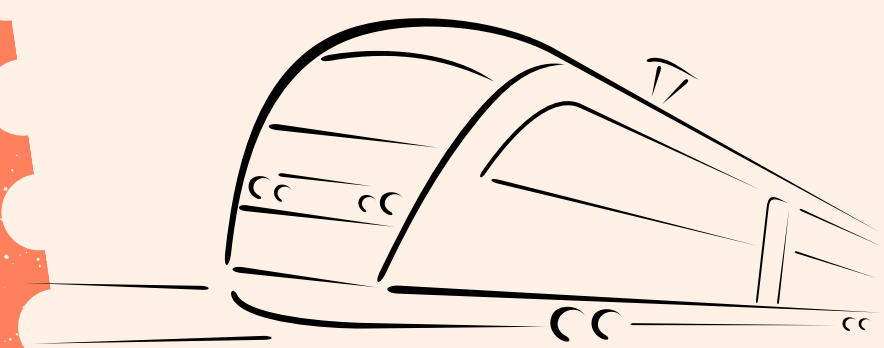
**M.Amparo Rivero Gómez
Escola Sant Jordi
(L'Ametlla de Mar)**

DIA 1

Vol Barcelona - Bologna



Tren Bologna - Bolzano



BOLZANO

Capital del Tirol del Sud, a la regió autònoma de Trentino. Està situada al vessant meridional dels Alps.



Pertany a Itàlia des del final de la primera guerra mundial, el 1918.



DILLUNS 19 DE FEBRER DE 2024

Recepció per part de l'equip directiu de la Direzione Istruzione e Formazione in lingua italiana



Presentació del professorat Erasmus i explicació del context de les nostres escoles.



Presentació sobre Bolzano:

Bolzano és una província autònoma amb 530.000 habitants.



població italiana

26,1%



població alemanya

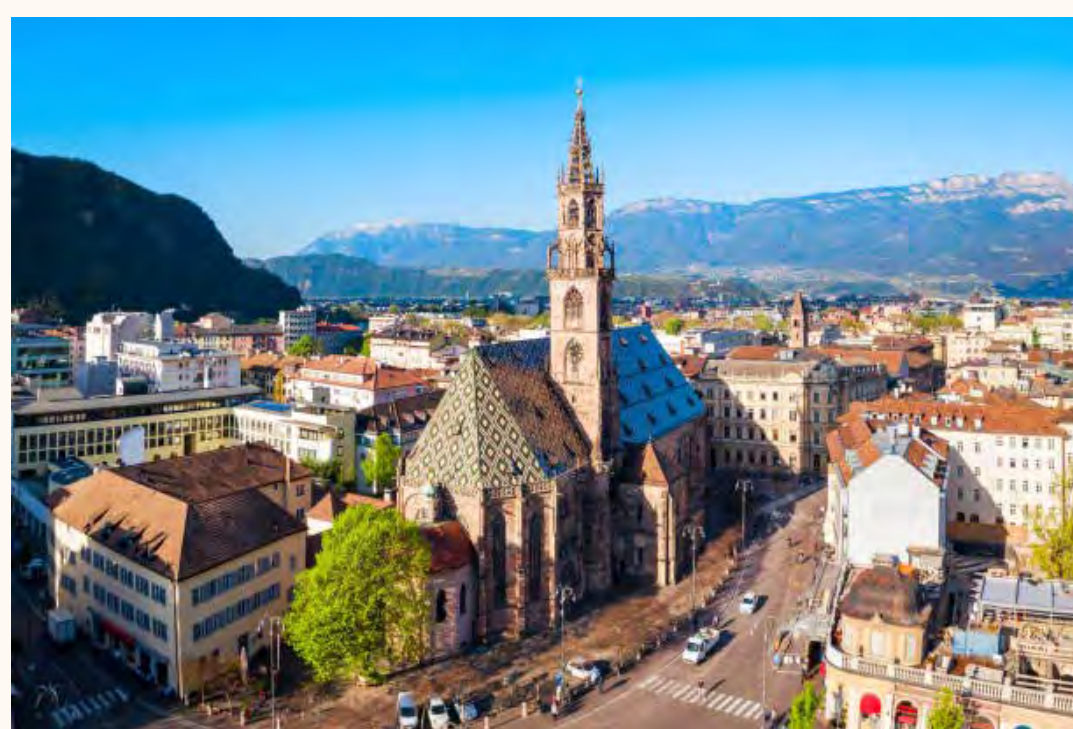
69,4%



població ladina

4,5%

3 ciutats principals



BOLZANO

108.000 habitants



MERANO

41.000 habitants



BRESSANONE

21.700 habitants

Presentació sobre Bolzano:

Tasa d'atur



2,9%

Sectors més importants



TURISME



AGRICULTURA



SERVEIS

Escola en...



Alemanya: 65.364
(italià 2^a llengua
estrangera)

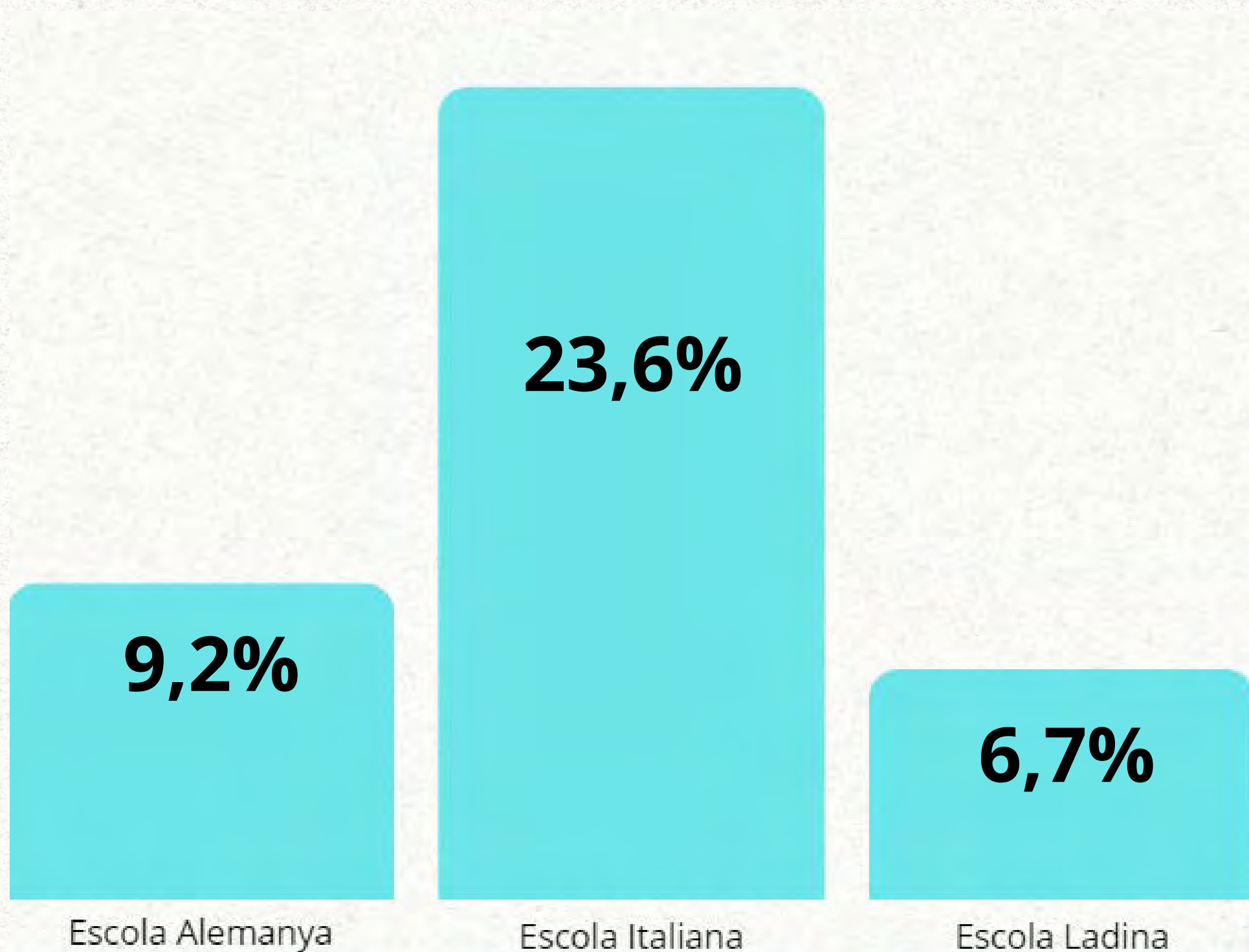


Italià: 22.516
(alemany 2^a
llengua
estrangera)



Ladí: 2.971
(escoles
específiques)

Població estrangera a l'escola:



La majoria ve de països europeus no pertanyents a la UE (45,3%), seguits d'Àsia (28,5%) i Àfrica (19%)



Principis educatius generals:

Inclusió

Igualtat
d'oportunitats

Valorització de llengües i
cultures de referència

Alumnes amb necessitats lingüístiques:

NAI: nouvinguts

Amb ambient familiar no italòfon

MSNA: menors estrangers no acompanyats

Fills de parelles mixtes

Etnia gitana

BES (Bisogni Educativi Special)

Alumnes amb background migratori:

nouvinguts i de 2na generació



EINES I RECURSOS

Formació per a docents

Docents especialistes en **SOSTEGNO LINGUISTICO**

Cursos d'italià L2 per alumnes

Orientació escolar per a famílies

MEDIACIÓ CULTURAL per les escoles

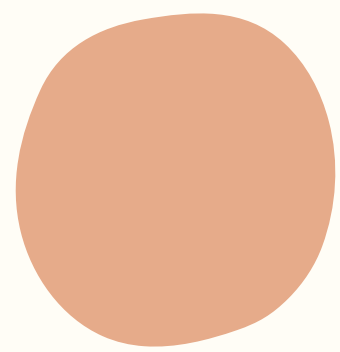
Suport a alumnes i famílies a la fase d'acollida

Cursos d'estiu de suport lingüístic per a alumnes

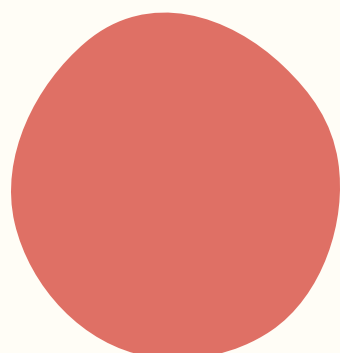
Suport a docents sobre qüestions didàctiques i pedagògiques



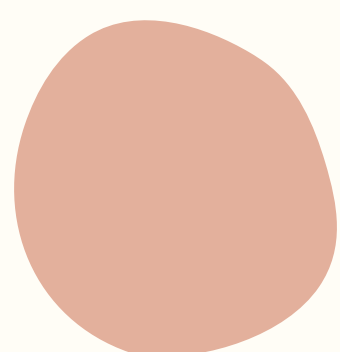
CURSOS DE LLENGÜES



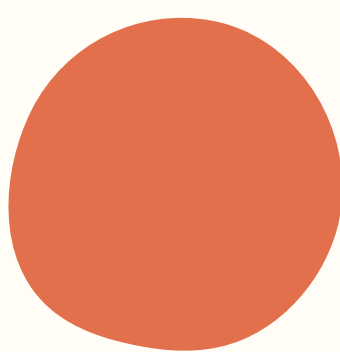
Alfabetització **A0**: **10h**



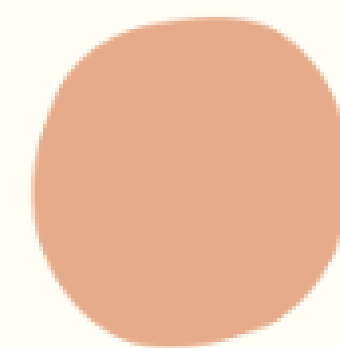
Cursos per nouvinguts **A0-A1**: **10-8h**



Cursos d'**A2**: **5-6h**



Cursos de **B1-B2** (**2-4h**)



Cursos de **llengües d'origen**: **1-2h**

PDP = El nostre PI

Digital. Si el xiquet canvia d'escola, el PDP s'envia a la nova escola, (també concertada o privada)

L'ha d'omplir i signar tot el professorat de la classe. És una mesura transitòria i per tant cal renovar cada curs.



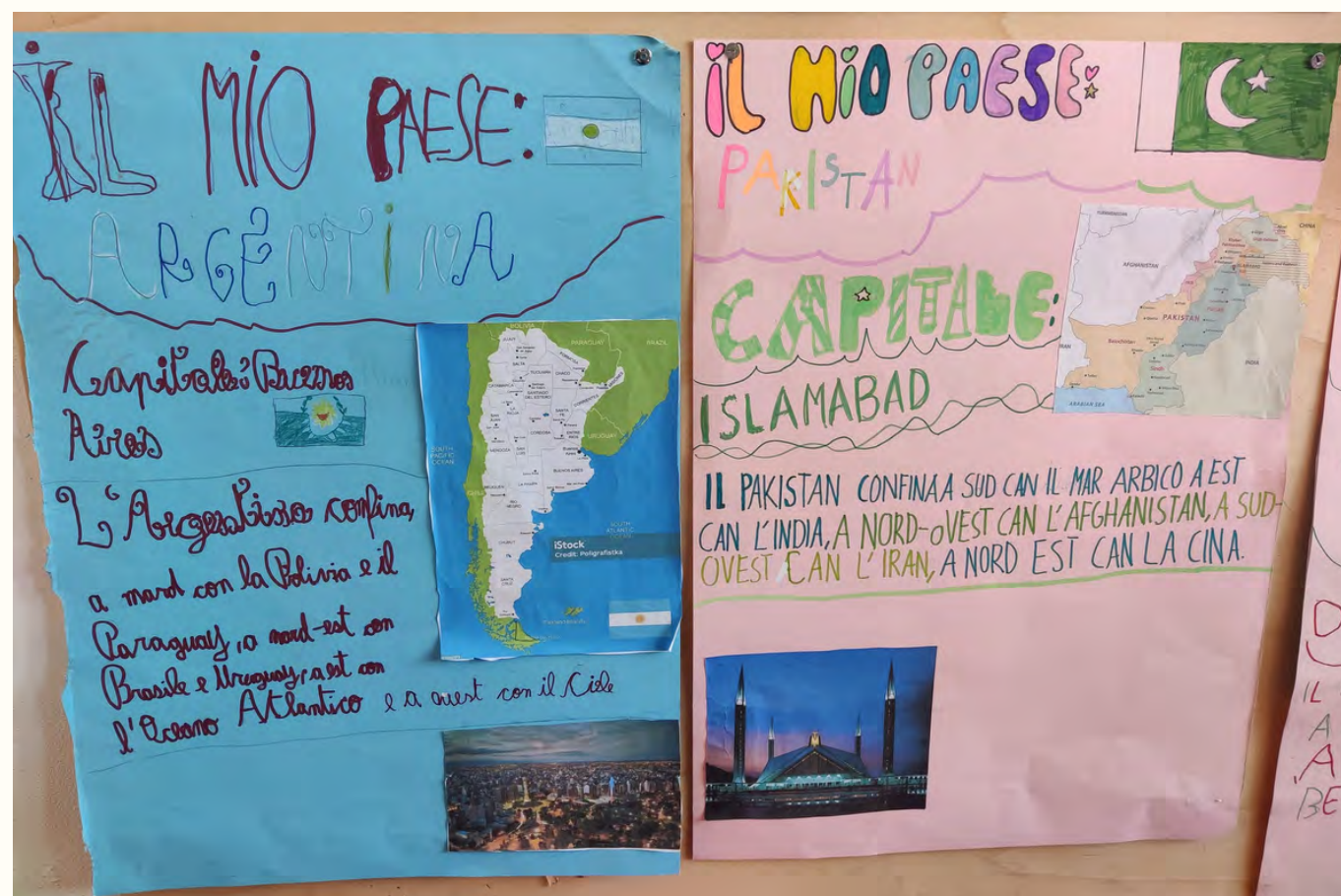
Istituto Comprensivo Bolzano 2 - Don Bosco



L'escola Don Bosco té un caràcter acollidor davant la realitat migratòria.



Quan un alumne arriba se li assigna una classe tenint en compte, entre altres coses, el nombre d'alumnat migrant de la mateixa llengua.



Quan es fa la inscripció formal, es fa el contacte amb la **mediadora cultural** que ajuda a la presa de contacte amb l'equip docent.

Inclusió: Per formar part del **grup**, cal que l'alumne participi de la vida de grup. Per tant, cal trobar matèries o projectes que permetin la participació de l'alumnat (on la llengua no sigui tan necessària): Art, Música, Informàtica, Tecnologia...

DIA 3

DIMARTS 20 DE FEBRER DE 2024

**Istituto comprensivo Bassa
Atesina e Centro linguistico
Bassa Atesina**

Escola de SALORNO



**Classe de matemàtiques
Mestra Giovanna Mora (4t EP)**

3 mestres a l'aula:

Tutora
(italià)

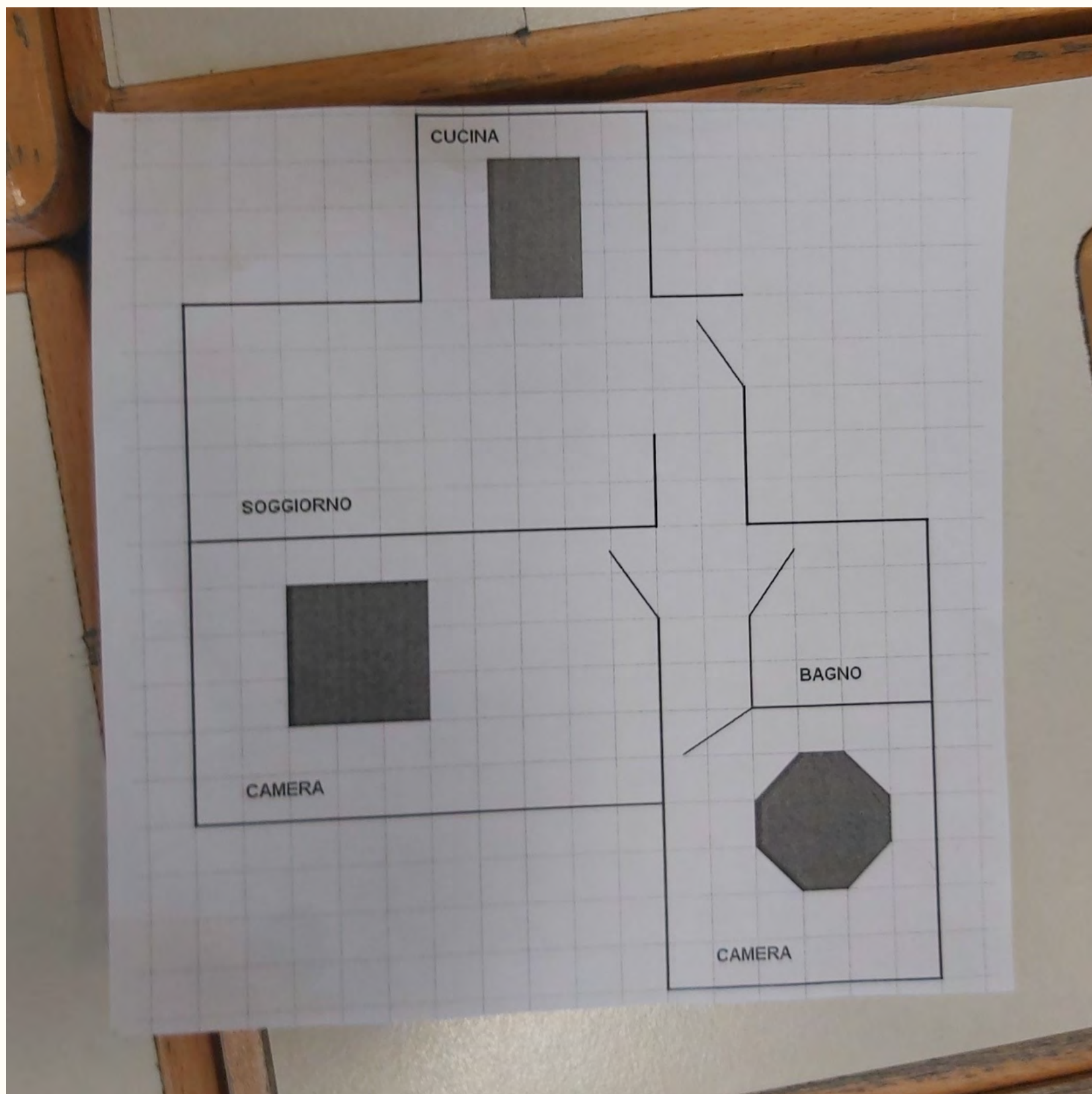
Mestra
(alemany)

Mestra
en pràctiques



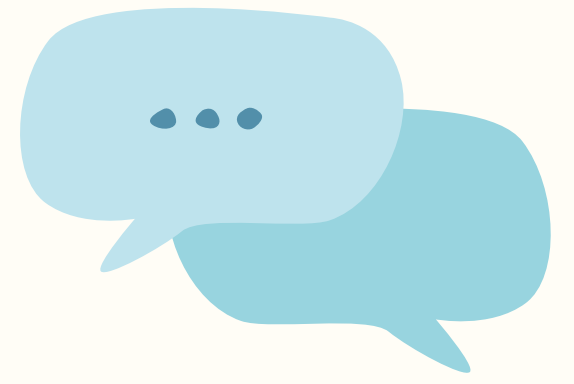
17 alumnes asseguts en grups heterogenis (diferents procedències)

A cada taula hi ha una còpia d'un plànol d'un apartament.



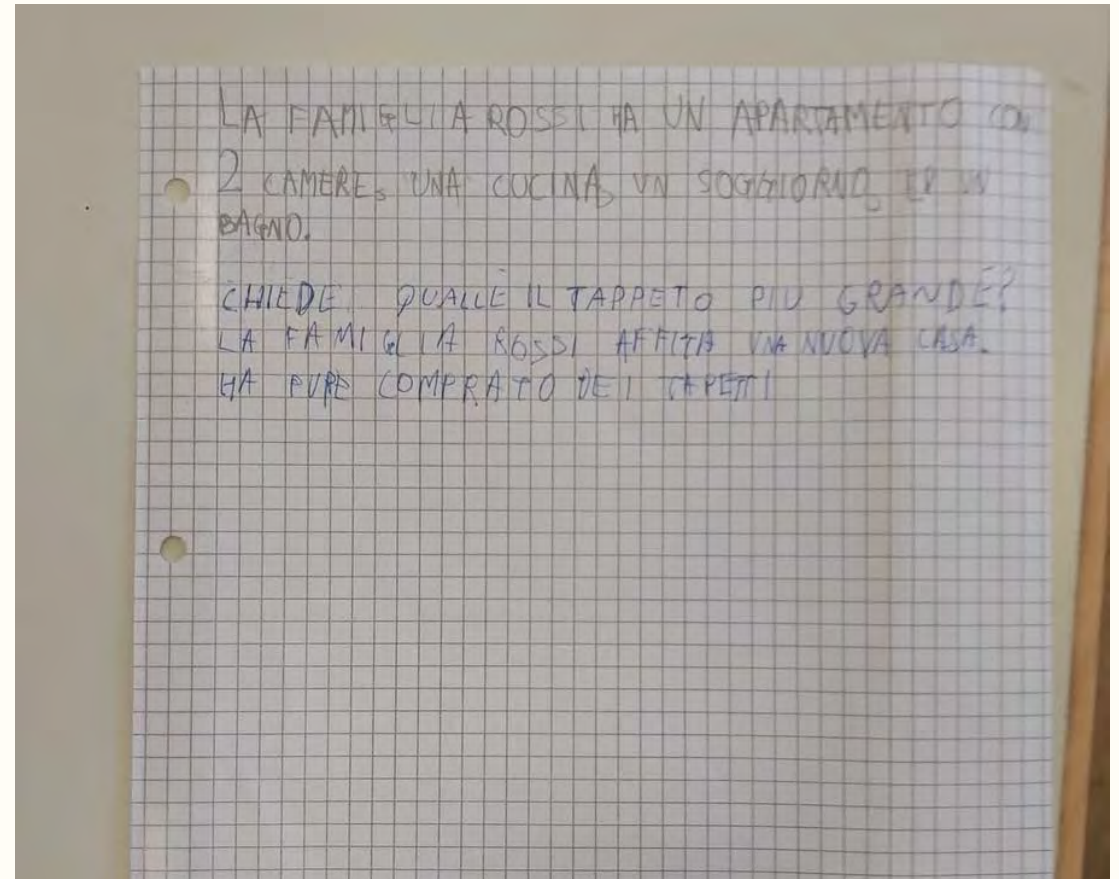
Àudio d'un **problema matemàtic** en una llengua que no s'especifica. Alguns alumnes la reconeixen: **àrab**. A cada grup hi ha un alumne de procedència àrab i passa a tenir el rol d'**expert**.



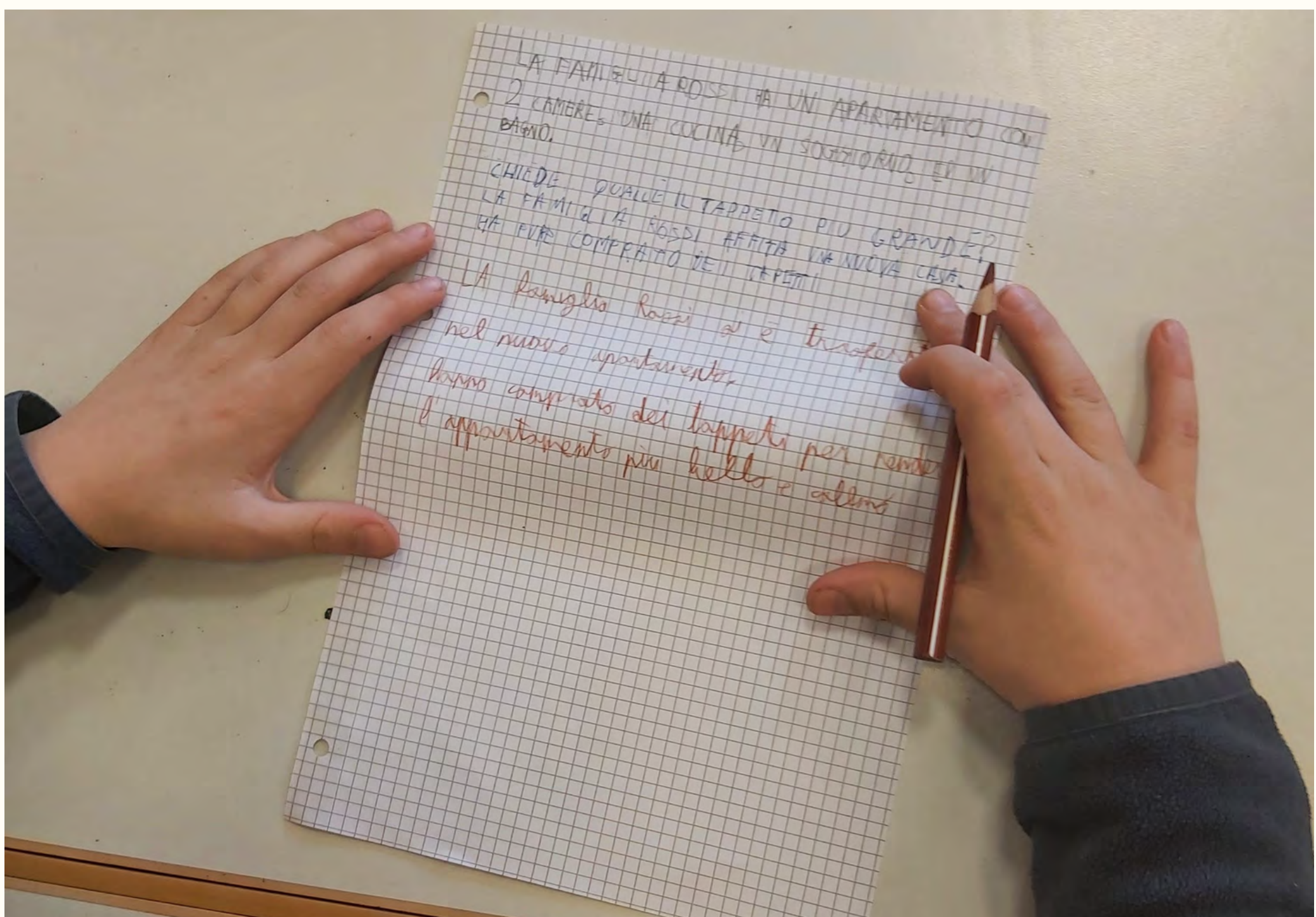


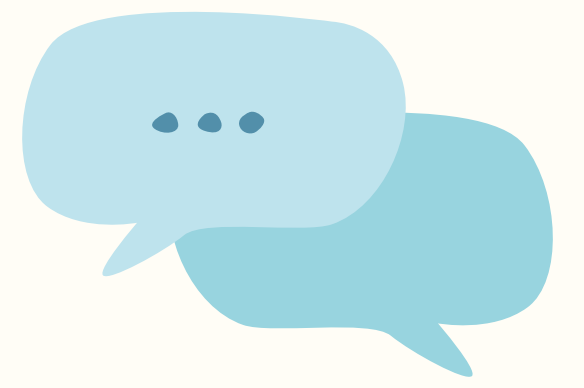
Entre tots van discutint què diu el problema i cada secretari s'encarrega d'escriure la informació.

La mestra en pràctiques llegeix el problema en **anglès** i els nens tornen a parlar sobre el que han entès i després ho escriuen en blau (el color de l'anglès)

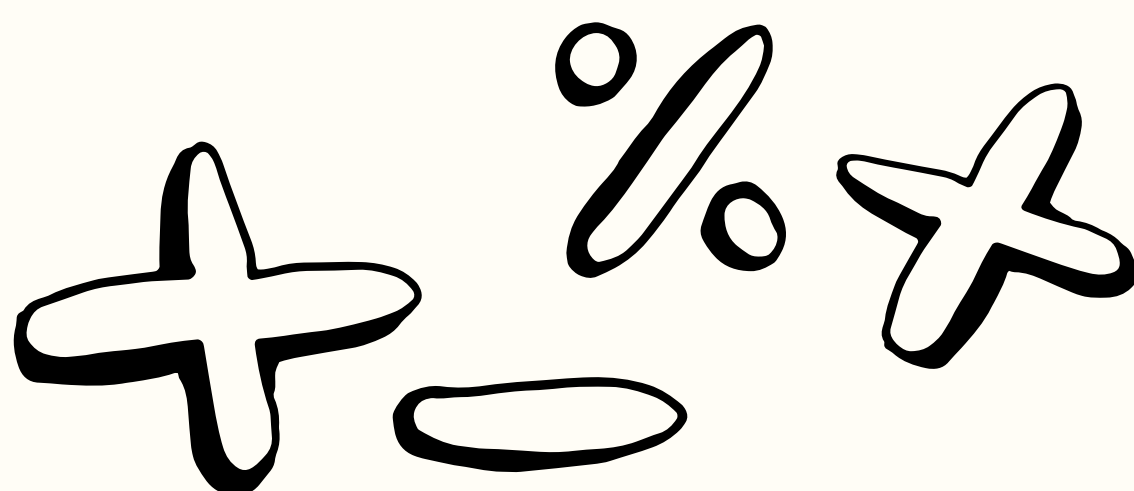
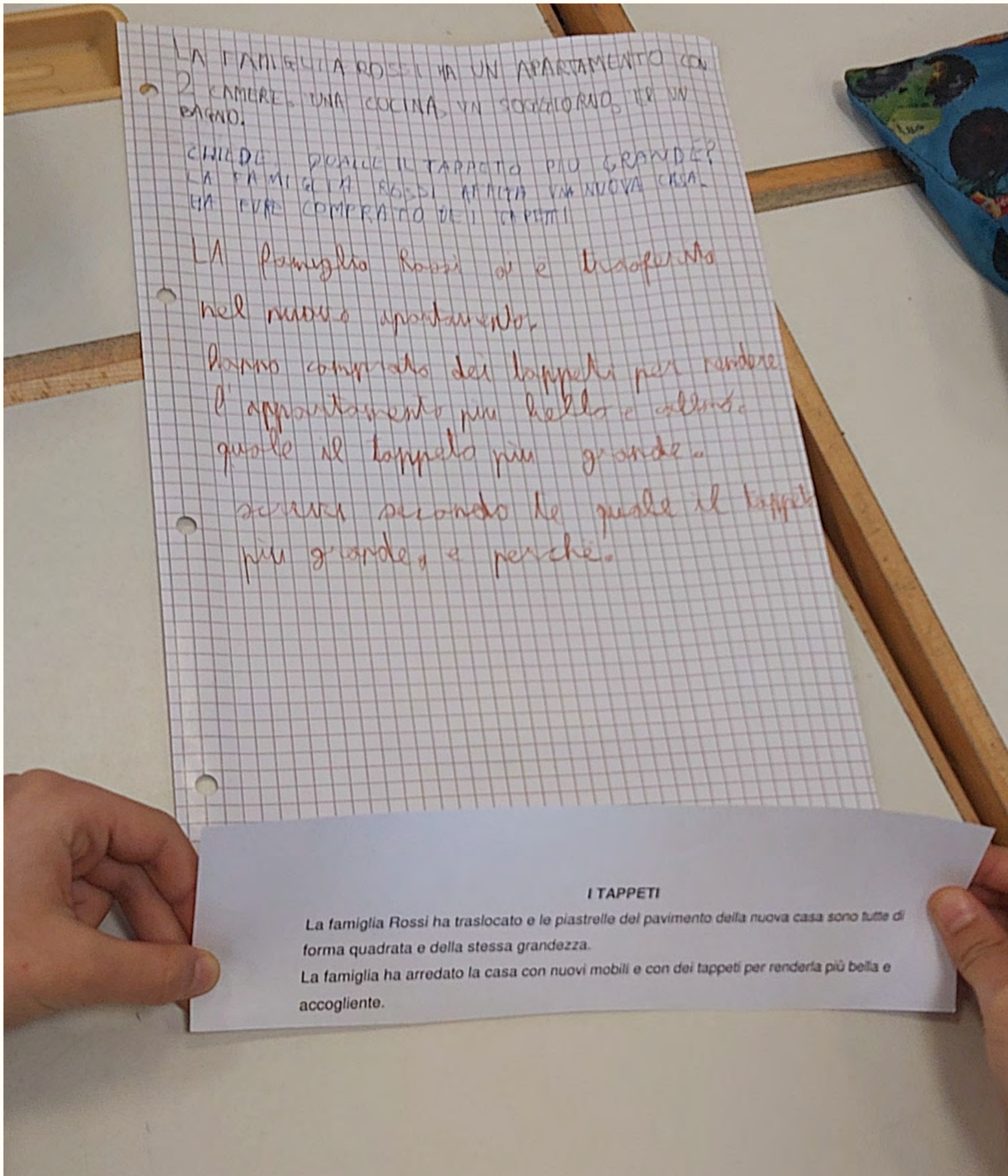


L'altra mestra llegeix el problema en **alemany**. Tornen a escriure la informació al mateix paper (en color marró) i a llegir i analitzar entre tots el que han entès





Finalment, la tutora reparteix la fotocòpia amb el problema escrit en **italià** perquè comparin amb allò que havien escrit ells i el resolen.





Escola de SALORNO

*No sempre hi ha tantes mestres a classe, però **matemàtiques** s'imparteix de forma **bilingüe**.



A l'escola alemanya **no** es fan les matemàtiques bilingües.

A la regió de Bolzano, es parla el **dialecte sudtirolesc** així que a l'escola es posa el focus en ensenyar la **llengua alemanya estàndard**. En aquestes escoles, la llengua italiana es tracta només com a llengua estrangera, no es barreja amb l'alemany.





Escola d' EGNA

Biblioteca de dos pisos. La bibliotecària no és una mestra, s'encarrega exclusivament d'aquest treball.



Religió obligatòria

(2h a primària i 1h a secundària)

Es pot sol·licitar l'exempció i l'escola està obligada a oferir una alternativa, però normalment es fa sostegno lingüístico.

Tenen crucifixos a les aules.



CENTRI LINGUISTICI

Cursos de llengües:
- per a famílies
- de L1 per a alumnes

Mediació cultural

Assessorament per a professors

Relació amb famílies

Projectes d'inclusió amb escoles i institucions.

OBJECTIU:

que la gent que arriba se senti benvinguda.

Molta inversió en atenció a NEAE.

Escola 100% inclusiva.

A decorative orange brushstroke is located at the bottom of the page.

DIA 4



DIMECRES 21 DE FEBRER DE 2024

Istituto comprensivo Bolzano 1

Centro storico

Escola Secundària Dante Alighieri

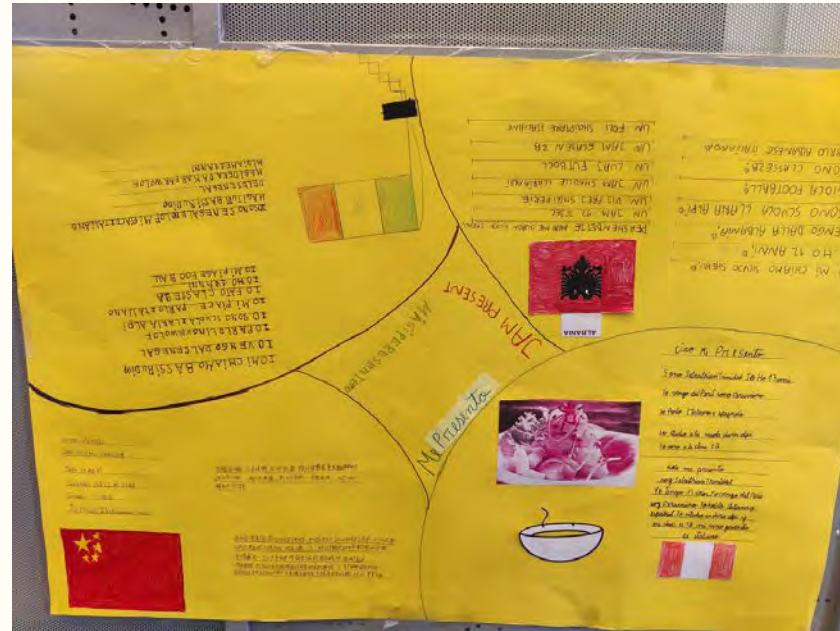


Classe de la mestra Laurelli

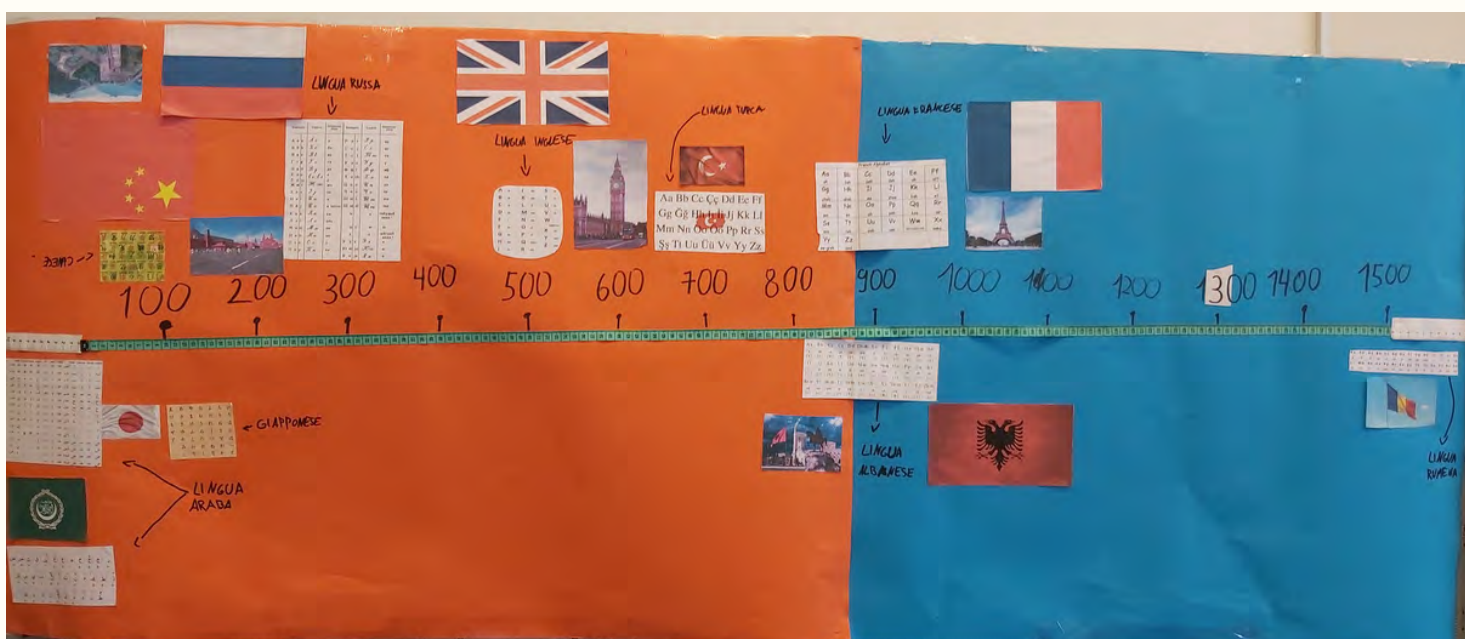
Sostegno linguistico

11 alumnes. 2 mestres: italià i socials (projecte de llengua integrada entre les ciències socials i la llengua italiana)

Presentació d'alumnes
nouvinguts



Trivial de llengües



Presentació de
cronogrames sobre
l'aparició de les llengües al
llarg de la història

Presentació de
lapbooks: històries
inventades sobre
l'evolució de les lletres



Àudio en diferents
llengües explicant als
nouvinguts el
funcionament de l'escola



Classe de la mestra Laurelli

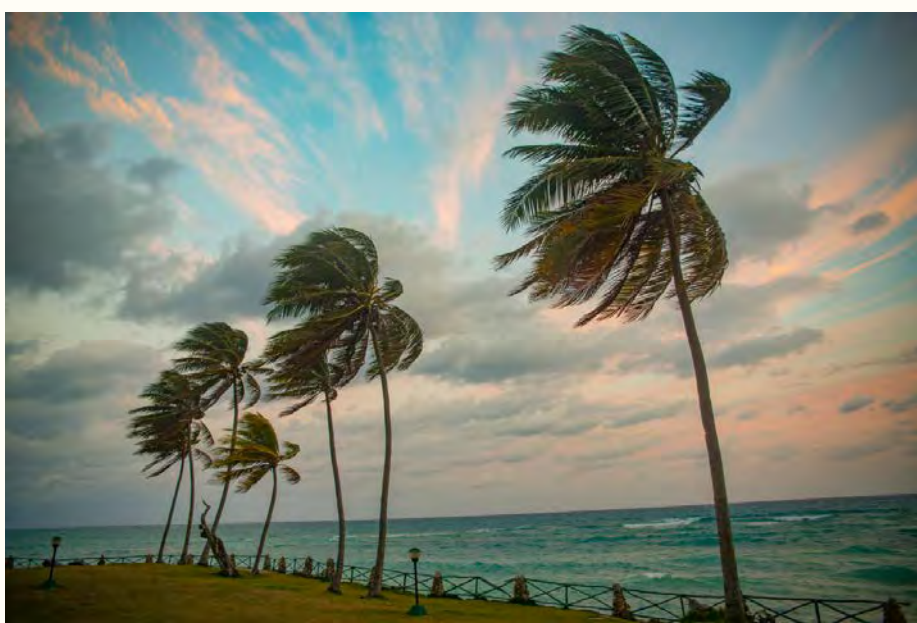
Sostegno linguistico

Classe més reduïda amb 4 alumnes: dos d'Ucraïna, una del Senegal (nouvinguts) i un d'Albània (5 anys a Itàlia).

ACTIVITATS

1. Observació (secretaria) d'un company + creació i presentació d'un pòster.

2. Paràbola dels Sis Savis Cecs i l'Elefant + representació teatral + creació d'elefants de cartró



3. Projectió de la paraula ARIA i 6 imatges. Els alumnes diuen paraules que els evocuen aquestes fotos.

volerò
aria ritornerò nell'aria
che mi porta via dalla vita mia
aria mi lascerò nell'aria
aria com'è dolce nell'aria
scivolare via dalla vita mia
aria mi lascerò nell'aria

4. Cançó "Aria" de Gianna Nannini per treballar lèxic + gramàtica (futur)



5. Descripció de Momo (aspecte físic i vestimenta) En una altra classe veuran la pel·lícula per comparar la Momo del llibre i la de la pel·lícula

6. Videoclip d'Aria, amb imatges de Momo





DIA 5

DIJOURS 22 DE FEBRER DE 2024

IISS Claudia De Medici Bolzano



360 alumnes

62 docents

16 ensenyants de suport

Ens dividim per veure diferents classes en diferents horaris.

Professora espanyola: **Eva**. Entrem en una de les seves classes d'anglès amb un grup d'**estudiants de Turisme**. Parlem sobre **plurilingüisme**. Alguns són de família alemanya, però s'han escolaritzat en italià perquè **no entenen l'alemany de Bolzano**. Ens demanen al Marc i a mi que parlem en **català** per veure si es nota la diferència entre el català de Barcelona i el de València.

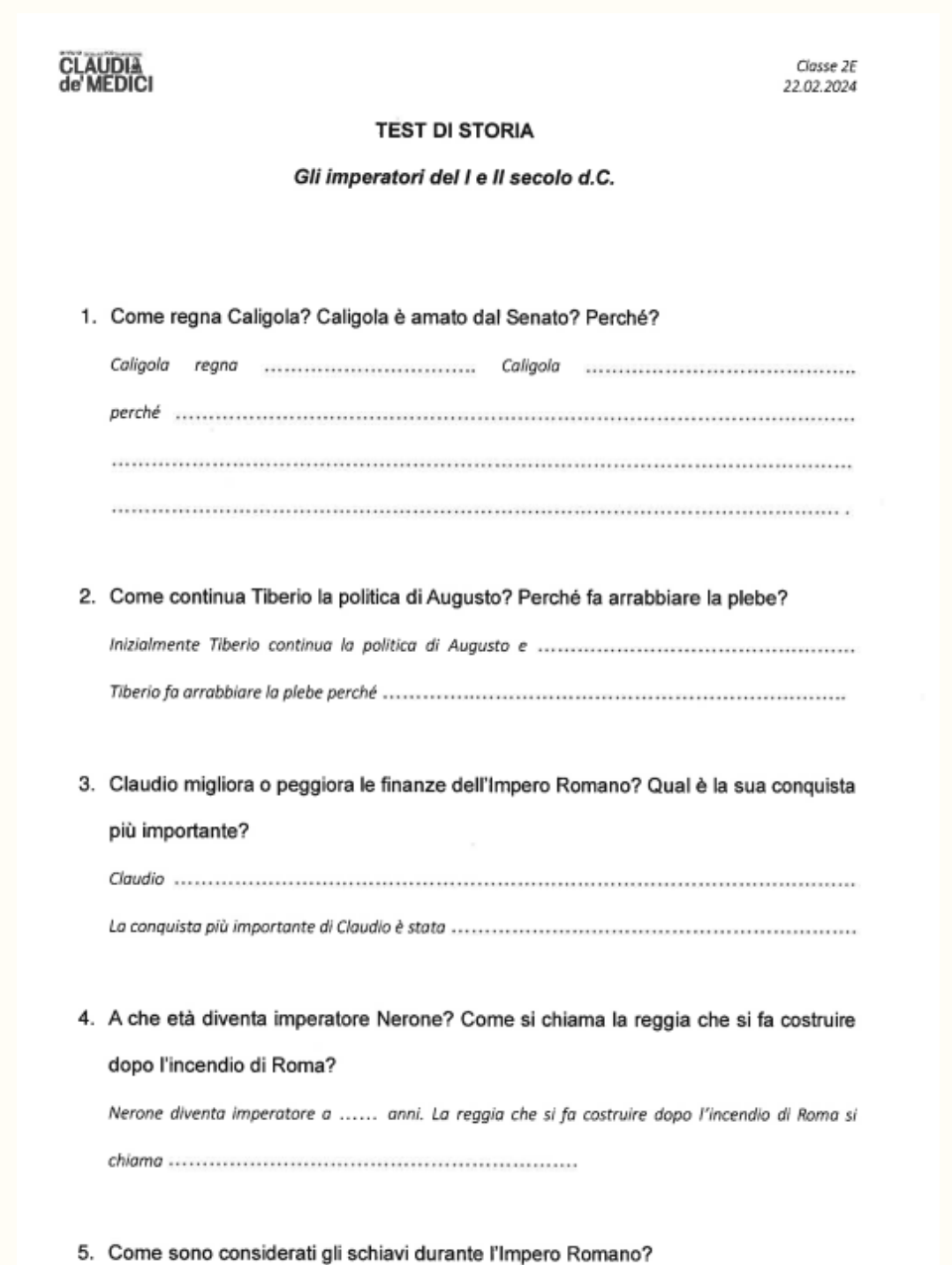
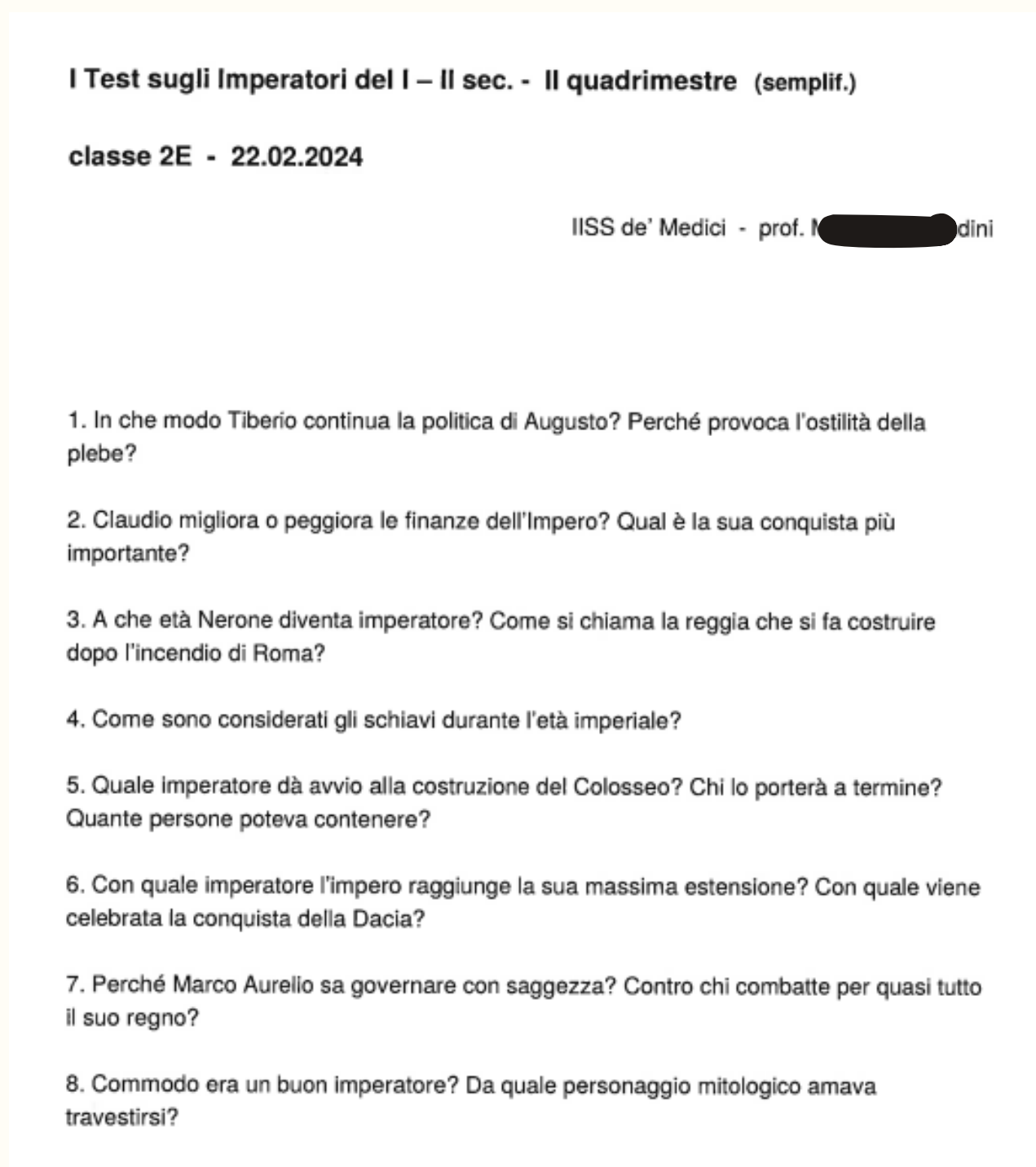
També parlem sobre la diferència entre el **sistema educatiu** de Bolzano i el de la resta d'Itàlia: a **Bolzano els llibres i el transport són gratuïts**.



Istituto Claudia de Medici

Ens presenten a **Àstrid**: mestra d'aula d'acollida, que depèn del Departament de Llengua, i no pas de l'escola.

Com que hem d'anar a una aula on estan fent un examen d'història, Àstrid ens ensenya les adaptacions de les proves que ha fet per a l'alumnat de suport lingüístic.



Una **nena cega** surt al passadís a examinar-se. Hi ha una professora de suport amb ella i utilitzen un ordinador.

Quan acaben l'examen, el professor obre un calaix i treu tots els **mòbils** dels alumnes. Durant l'esbarjo els poden utilitzar. També tanquen lavabos.

Àstrid ens convida a baixar a una sala on els alumnes de **cuina** venen menjar i cafè als professors. Hi ha pa de pessic, pastissos, pizzes... Ho fan només els **dijous**.



Ells van al supermercat, cuinen, recullen i netegen.

A l'institut també tenen un taller de bicicletes.



Istituto Claudia de Medici

Classe d'italià B2 - Mestra Àstrid

5 alumnes:

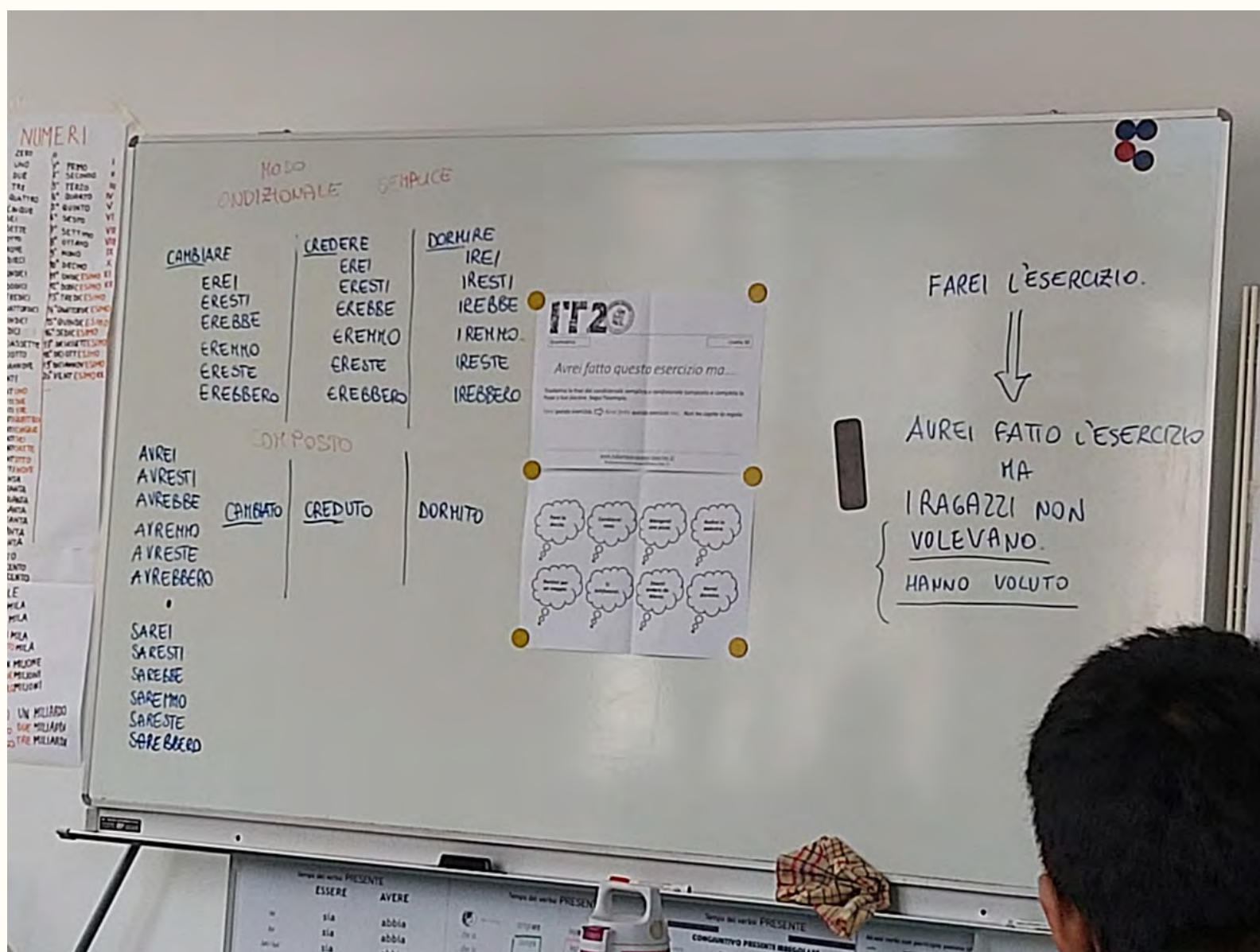
- Un de Bangladesh
- Una d'Ucraïna
- Dos germanes de Turquia
- Una de Macedònia

Falten dues alumnes que es preparen per a un examen.

Una hora de classe a la setmana. Es queden una **hora extra** de 14:15-15:30

No s'acostuma a fer classes escrites, es fa sobretot **activitats orals**.

Avui estan treballant el condicional.



Després, per parelles i amb dues fitxes treballen el mode indirecte i el futur.



Istituto Claudia de Medici

Classe d'italià B2 - Mestra Àstrid

Entra a l'aula Marco Galateo, *Vicepresidente della Provincia di Bolzano* i *Assessore all'Istruzione, formazione e cultura italiana, Commercio e servizi, Artigianato, Industria.*

Els alumnes es posen "in piedi". Astrid presenta amb molt d'orgull els seus alumnes i explica el funcionament de la classe. Ell els pregunta què els agradaria estudiar. Alguns no ho tenen clar, però una de les xiques diu que vol ser cardiòloga.



Un dels assistents de Marco Galateo ens fa moltes fotos.

Després d'uns pocs minuts, la comitiva s'acomiada.

Quan marxa la visita, acaben l'activitat.

En acabar l'exercici els hi demana si volen fer un altre, però l'alumnat prefereix marxar.

Àstrid s'acomiada de l'alumnat a la porta amb unes paraules per cadascú.



Istituto Claudia de Medici

Classe d'italià B2 - Mestra Àstrid

Quan els alumnes se'n van, ens quedem parlant amb l'Àstrid que ens dóna més detalls sobre la seva feina, els seus alumnes, la vida a l'institut i que se sent molt afortunada perquè té la professió més bonica del món.





DIA 6

DIVENDRES 22 DE FEBRER 2024

Ripartizione Pedagogica Ladina

Bon di y bën unì

El ladí es parla a cinc zones de les Dolomites



Són zones de valls d'alta muntanya



Zona amb moltíssima diversitat lingüística. Poques famílies parlen només una llengua, per tant les escoles planifiquen l'aprenentatge tenint en compte les llengües que es parlen a casa.

Le lingue parlate nelle famiglie

- ladino/ladino
- ladino/tedesco
- ladino/italiano
- ladino/altra lingua
- Italiano/italiano
- Tedesco/tedesco
- altra lingua/altra lingua



L'escola ladina es diu "scuola paritetica"

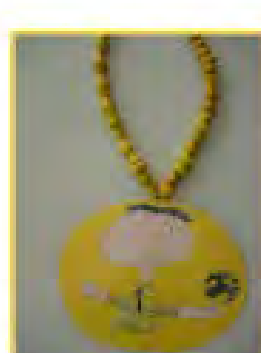
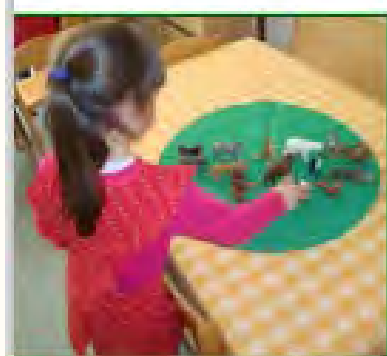
Com funciona el sistema educatiu?

Scuola dell'infanzia

Ladí

Llengua de l'alumne

Jocs, cançons, etc: italià+alemany





Ripartizione Pedagogica Ladina

Scuola elementare

1er EP: Alfabetizzazione - en la llengua de l'alumne

Totes les assignatures: alemany + italià

Ladí: 2 hores/setmana + llengua vehicular

Religió: en les 3 llengües

Anglès: 2 hores/setmana a partir de 4tEP

Codi de colors per a les llengües:

verd: ladí

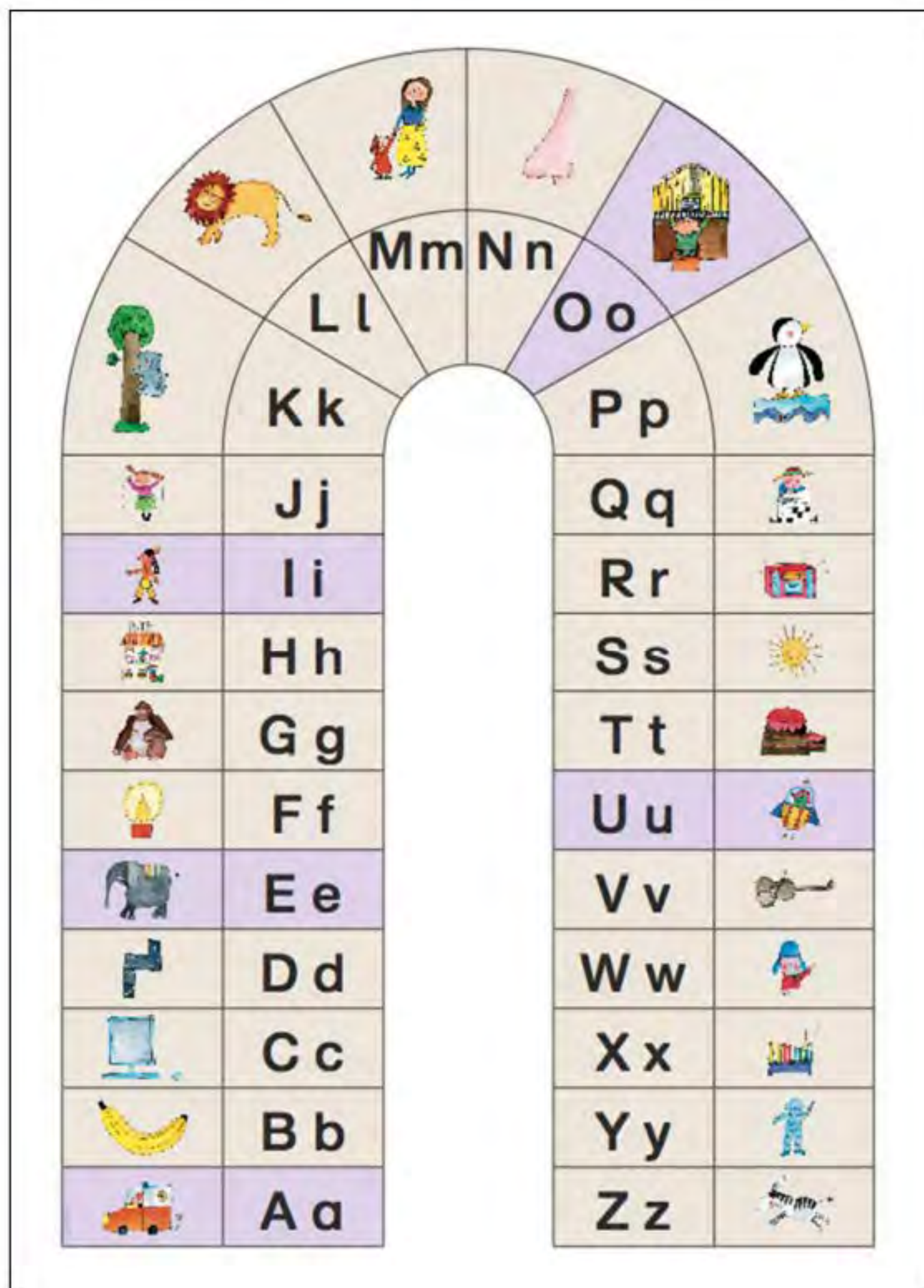
groc: italià

roig: alemnany



Ripartizione Pedagogica Ladina

Taula d'alfabetizació plurilingüe:
Imatges amb la primera lletra igual en les quatre llengües:



Scuola media e scuola superiore

Algunes assignatures en **alemany**, algunes en **italià**.

Ladí: 2 hores/setmana + llengua vehicular

Anglès: 2 hores/setmana




Religió: en les 3 llengües

Exemple d'horari d'una escola ladina:

ORAR DE SCOLA-ORARIO SCOLASTICO-STUNDENPLAN

Tias - classe - Klasse: 3 mesana – media - Mittelschule

Ora	da-a	LUNEDI	DIENSTAG	MERCOLEDI	GIOVEDI	FREITAG
1	07.45-08.35	LAD	TEC	MAT	ART	ENG
2	08.35-09.25	LAD	TEC	MAT	ART	DEU
3	09.25-10.15	DEU	MAT	ENG	DEU	DEU
4	10.15-11.05	DEU	NAT	REL	GESCH	ITA
5	11.20-12.05	ITA	ED.FIS	ITA	MAT	ITA
6	12.05-12.50	GEO	ED.FIS	ITA	NAT	GEO
7	14.20-15.10		DEU		MUS	
8	15.10-16.00		GESCH		REL	
9	16.00-16.50		ITA		WPF	

LADINISCH 
 ITALIENISCH 
 DEUTSCH 

RELIGION UND WAHLPFLICHTFACH IN ALLEN DREI/VIER SPRACHEN

*Religió i assignatures optatives en les 3/4 llengües

Alumnat amb background migratori a l'escola ladina

Ha estat una arribada recent, però en els últims 10 anys ha hagut una creixuda bastant important vinculada principalment al turisme.

De 3.000 alumnes matriculats (aprox), el **6,7%** són **estrangers** procedents principalment d'Europa de l'Est (Romania, Albània, Kosovo, Ucraïna) i Perú.



Mesures de suport a la inclusió escolar d'alumnes amb background migratorio

- Suport en l'aprenentatge dels 3 idiomes:
 - Caixa de benvinguda per a alumnes nouvinguts
 - Promoció lingüística contínua
 - Cursos d'idiomes d'estiu
 - Mediació intercultural
- Sensibilització sobre la diversitat cultural
 - Formació del professorat

Reptes:

- Ser capaç d'adaptar-se al sistema paritetico
- Aprendre 3 idiomes alhora
- Context extraescolar no sempre favorable
- Més dificultat per aprendre alemany
- Inclusió d'alumnes que no coneixin cap de les 3 llengües
- Transmetre el valor de la llengua ladina als que arriben
- Incloure “nous” idiomes en el multilingüisme



Ripartizione Pedagogica Ladina

Protecció de la llengua i la cultura ladina. Més enllà de l'escola

- Institucions culturals (Museu Ladin, Istitut Cultural Ladin)
- Secció Ladina de la Facultat de Ciències de l'Educació a la Universitat de Bolzano
- Suport econòmic a activitats i associacions culturals
- Producció literària, artística, musical
- Toponímia
- Ús del ladí a les administracions públiques
- Emissions públiques de ràdio i televisió, diari



Ens acomiadem de la gent de
Bolzano i tornem a casa!



Grazie per l'attenzione

Danke für Ihre Aufmerksamkeit

De gra y mo n bel di!

APP RECOMANADA:

